
Verlag Intreerede Mark Bakker Hoogleraar Computational Groundwater Dynamics

Kees Maas¹

De NHV feliciteert de TU Delft en prof. Huub Savenije met de benoeming van Mark Bakker tot hoogleraar in de Computational Groundwater Dynamics.

Toen ik me omstreeks de eeuwwisseling met een schok realiseerde dat de voltijds grondwaterleerstoel aan de afdeling CITG van de TU Delft geruisloos verdwenen was, schreef ik in dit blad een "kleine geschiedenis van de geohydrologie in Nederland, in het bijzonder in relatie tot de drinkwatervoorziening en de TU Delft"². Het was nogal ontvucherend om te ontdekken dat hier te lande de geohydrologie driekwart eeuw lang niet om haar bekoring zo ijverig beoefend was, maar heel platvloers omdat vier ministeries elkaar de zeggenschap over het grondwater betwisten. Toen ten slotte

¹ Maas GA, kmaas@xs4all.nl

² Maas (2007) Stromingen 13:3, p 35-49

het pleit beslecht was bekoelde de liefde voor de koningin der geowetenschappen als was ze Lea met de zere ogen. Ander volk schoof aan, economen en juristen, die geen kromme d van een rechte kunnen onderscheiden. Ze verprutsten in korte tijd de hydrologische infrastructuur (waarin waarlijk zoveel geld niet omging, maar de immateriële schade was groot). De universiteiten en instellingen moesten voortaan hun eigen broek ophouden. (Lomp taalgebruik eigenlijk. Toen al.)

Maar hoe doe je dat, een broek ophouden? De VU is het helaas niet gelukt. Hoe het in Wageningen en Utrecht gesteld is weet ik niet, maar in Delft heeft onze vorige voorzitter na lang zoeken een set bretels gevonden! Op 25 januari 2017 hield prof.dr.ir. Mark Bakker er zijn intrede als hoogleraar Computational Groundwater Dynamics, zeg maar: de rekenkunde van het grondwater. Dat is waar Delft vanouds sterk in was. *Is*, moet ik zeggen, want Mark werkt er al twaalf jaar, eerst als visiting scientist en later als associate professor, en hij heeft in die tijd het zijne bijgedragen aan deze tak van de geohydrologie. Wat een goede keus! Het was geen rede, maar een regelrechte show, die herinneringen opriep aan de roemruchte colleges van Arnold Verruijt. Het moet Pieter Stuyfzand, die op 17 maart zijn intrede houdt, veel inspiratie opleverd hebben. Ja, op *hem* heeft Huub Savenije ook de hand gelegd, zij het voor een dag per week. Zou het tij kenteren? Wie weet levert de failliete boedel van de VU nog meer parels op... Bij mij kan Savenije in elke geval niet meer stuk, ook al roept hij nog zo hard dat grondwater maar een niche is.

Mark Bakker studeerde civiele techniek in Delft. In 1989 haalde hij er met lof zijn ingenieursdiploma, om in Amerika zijn studie te vervolgen met een promotie-onderzoek bij prof.dr.ir Otto Strack, omdat hij gevallen was voor diens grondwatermechanica. In die tijd al leverde Mark af en toe kopij aan voor Stromingen. Ik herinner me een schitterend stukje over de hodograafmethode³, een elegante wiskundige techniek waarover hij ook zijn proefschrift schreef. En passant haalde hij ook weleens een foutje uit mijn Hatsi-kD's. Strack wilde hem niet graag kwijt; hij hield hem een paar jaar vast als post doctoral associate, maar na verloop van tijd ging Mark toch zijn eigen weg: eerst als assistant professor aan de Universiteit van Nebraska, en toen in verschillende functies aan de universiteit van Georgia. Hij hield er veel onderwijservaring, vloeiend Amerikaans en een uitgebreid netwerk aan over. Hij deed er ook consulting-werk (universitaire docenten krijgen in de VS maar negen maanden per jaar salaris) en publiceerde veel papers. Amerika beviel hem. Waarom hij terug kwam? Feyenoord en schaatsen, zegt men. In 2005 kreeg hij van de TU een beurs om Delft te bezoeken, als buitenlandse wetenschapper... Ik weet niet of het in de sterren stond, maar in dat jaar ontmoette hij zijn latere echtgenote, en ze zijn nog steeds hier. Sinds Trump heeft hij er vrede mee.

Voorafgaande aan de plechtigheid had ik het voorrecht om aan te zitten aan een intieme lunch, waar Mark in jacquet verscheen. Zijn tafelgasten waren op slag undressed, maar ja, het Delftse protocol schijnt het te vereisen, hoe lastig die lange panden ook zijn in de WC. Daar was ook Marks (en mijn) promotor Otto Strack, die met zijn onvolprezen echtgenote uit Amerika was overgekomen om de gelukwensen

3 Bakker (2001) Stromingen 7:1, p 19-24

over te brengen van het hele departement van civil and mineral engineering (simple and minimal engineering, volgens de andere faculteiten) van de Universiteit van Minnesota.

"Grondwater... en wel hierom", luidde de titel van Marks rede. Een gestileerde matenklopper herinnerde aan het Simplisties Verbond van Van Kooten en De Bie. Of het allemaal echt zo simpel is of was staat te bezien, maar Mark Bakker kan - net als zijn leermeester en voorbeeld Arnold Verruijt - zijn toehoorders het gevoel geven dat ze het helemaal begrijpen; een zeldzame gave die zij delen met de grote Lorentz, van wie de studenten volgens de overlevering zeiden dat ze hun hospita's wel naar de colleges konden sturen. (Ook wel lomp eigenlijk, maar toen waren alle studenten nog lid van het Corps.) Dat talent voor onderwijs zal vast meegewogen hebben in de ballotage; Mark won al eens een Best Teacher Award. Alleen Marks zesjarige zoon Bas gaapte overtuigend in een stil ogenblik.

In een tijdbestek van een half uur gaf Mark een introductie cursus grondwaterstroming⁴ en tijdreeksanalyse, om via de trits: analytische oplossing, analytisch elementenmodel, numeriek model uit te komen op zijn adagium: stel een doel, begin simpel, modelleer alleen details die ertoe doen, kwantificeer betrouwbaarheid en maak als het kan meerdere modellen van één gebied. Meer moet ik er niet over vertellen, want er komt nog een boekje.

De rector (i.c. de decaan van de faculteit) sprak de nodige lovende woorden en ook wel een enkele vermaning. Een beetje ontstemd was hij zelfs omdat Mark het feest afgeblazen zou hebben als er op 25 januari een elfstedentocht verreden zou worden. Dat er ook binnen de TU nog zendingswerk te verrichten valt bleek toen de rector zich verbaasd toonde omdat de provincie Overijssel ooit een grondwateropdracht aan de TUD gegund had, terwijl de Universiteit van Twente [*sic*] toch voor de hand lag... Maar het zij hem vergeven. De Nederlandse Hydrologische Vereniging is hem dankbaar voor zijn rol in de restauratie van de Delftse grondwaterleerstoel. Dat die nooit meer slinks gekaapt moge worden! Ik roep de beroepsgroep op om alert te blijven.
Kees Maas

4 Over introductie cursus gesproken: kijkt u ook eens op <https://www.youtube.com/watch?v=mMA715YU44g&feature=youtu.be>

